

ЎЗБЕКСТАН RESPUBLIKASI
JOQARI BILIMLENDIRIW, ILIM HÂM INNOVATCIYALAR MINISTRLOGI

ЎЗБЕКСТАН RESPUBLIKASI MÂDENIYAT HÂM TURIZM MINISTRLOGI

ЎЗБЕКСТАН MÂMLEKETLIK KONSERVATORIYASI
NOKIS FIILALI

**KÂSIPLIK (DÓRETIWSHILIK) IMTIXANLAR BAĞDARLAMASI
HÂM BAHALAW KRITERIYASI**

60211401 – Vokal kórkem óneri: akademik qosiqshılıq tálım bağdarı ushın

Nókis – 2025 jıl

Bag'darlama O'zbekstan mam'leketlik konservatoriyasini o'qiw-metodikaliq ke'nesinde k'orip shug'ulgan ham maqullangan, 2025 jul 17-iyun kuni O'zbekstan Respublikasi Joqari bilimlendiriw, ilim ham innovაციyalar ministrligi ham O'zbekstan Respublikasi Madeniyat ministrligi menen kelisilgen halda tastiyqlangan ulgi bag'darlama tiykarında islep shig'ildi.

Kirisiw

“60211401 - Vokal k'orkem o'neri: akademiya'liq qosiqshılıq” talim bag'dari boyınsha 1-p'an k'asıplik (d'oretıwshilik) q'anigelikten imtihan d'asturi, 2-p'an Muzika tariyxı ham teoriyası p'aninen abiturientlerdin ameliy-teoriya'liq k'onlikpe ham ilmiy tajiriybelerin anıqlaw ushin arnalgan. Bul talim bag'dari boyınsha hujjet tapsirgan abiturientler muzika'liq d'oretpe'lerdi jirlaw boyınsha jumis atqaradi. Orınlangan wazıypalar tastiyqlangan kriteriya tiykarında bahalanadi.

1-p'an

“VOKAL K'ORKEM O'NERI: AKADEMIYA'LIQ QOSIQSHILIQ”

P'anniñ maqset ham wazıypaları

“60211401 - Vokal k'orkem o'neri: akademiya'liq qosiqshılıq” talim bag'dari boyınsha d'oretıwshilik imtihan bag'darlaması abiturientlerdin ameliy atqariwshılıq k'onlikpe ham ilmiy tajiriybelerin anıqlaw maqsetinde o'tkeriledi.

Abiturientlerdin ulıwma tayarlıq d'arejesi, q'abileti, talanti, bilimi, d'unyağa k'ozqarası ham aqıl ziyrekligi esapqa alıngan halda normativ programmanı ozlestiriw ustinde jumis alıp barıladı.

“Akademiya'liq qosiqshılıq atqariwshılıgı” p'anin ozlestiriwden kelip shıgıs wazıypalar - abiturientlar turli jonelislerde bilimlerge iye bolganhqların ozleriniñ atqariw sheberligin k'orsetiwden ibarat esaplanadı. Ayırıqsha itibar professional d'arejeli atqariwdı bekkemlewge, onı joqari k'orkem d'arejede k'orsetip beriwge qaratılıwı kerek. “Akademiya'liq qosiqshılıq atqariwshılıgı” p'ani haqqında abiturient d'awir talabına qaray d'unyağa k'ozqarası keñ bolgan, yağniy insaniyat madeniyatı tariyxı, rawajlanıw basqışları atap aytqanda, adabiyat ham k'orkem o'ner salasında tereñ oylaw menen birge, jaña payda bolgan kompyuterler sistemasındağı jañan muzika'liq programmaları tuwralı da tusinik, oyda sawlelendiriw, bilim ham k'onlikpe'lerge iyelewi shart.

Abiturient bilimine qoyılatuğın talaplar

“60211401 – Vokal k'orkem o'neri: akademiya'liq qosiqshılıq” talim bag'dari boyınsha oqıwğa kirip atırğan abiturientlerdi tañlap alıw maqsetinde klasta kiriw talaplarına mas programmalardı atqarıp beriwi nazerde tutılğan.

Oqıwğa kiriwshi 30 minutqa shekem bolgan waqıt dawamında atqariw bag'darlaması (iri forma, jañan muzikasınan ulgi, sheber d'oretpe)ni atqarıp beriwi talap etiledi.

Kiretuğın abiturient komissiyağa to'mendegi d'oretpe'lerdi usınıwı kerek:

- 2 klassik ariya;
- romans;
- xalq qosığı.

Atqariw bagdarlamasi

“60211401 - vokal kórkem óneri: akademiyalıq qosıqshılıq” tálim baǵdarı arza tapsırǵan barlıq abiturientler belgilengen dizim tiykarında, jeke tárizde, tavarlangan baǵdarlamalı fortepiano menen birge vadınan atqaradı.

Abituriyent dōretpelerdīn nota tekstin qātesiz, dōretpeniñ pati kōrsetilgen tezlakte, nama shtrixların tuwrı qollanğan halda, intonaciyanıñ tazalığına āmel etip, barlıq artikulyaciya talapların atqarıp, sonıñ menen birge, shığarmanı kōrkem mānisi hām milliy qāsiyetlerin tolıq aşıp bergen jağdayda atqarıp beriwı zārūr. Shığarmada muzikalıq bayanlaw qurallarınıñ qollanıwı, dawıs küşı jāne onı basqarıw hām onıñ sapası tiykarǵı āhmiyetke iye.

SOPRANO

Arivalar

- Bax I.S. - «Magnifikat» tan ariya
Gendel G. - «Kserks» operasınan rehitativ hám ariya
Gendel G. - Ariya «Va godendo»
Dargomijskiy A. - «Rusalka» operasınan Natasha solosu (1 p.)
Motsart V. - «Svadba Figaro» operasınan Syuzanna ariyası
- «Svadba Figaro» operasınan Grafinya kavatinası
- «Svadba Figaro» operasınan Kerubino ariyası «Voi che
sapete»
Rimskiy-Korsakov N. - «Sadko» operasınan Volxova állası
Yudakov S. - «Maysaraning ishi» operasınan Oyxon ariyası
Yusupov M. - «Xorazm qo'shig'i» operasınan Dildor ariyozası

Romanslar

Ippolitov-Ivanov	- «Весной»
Motsart V.	- «Вы птички», «Каждый год»
Glinka M.	- «Если вдруг средь гостей»
Raximov X.	- «Sevimli yorim»
Sodikov T.	- «Bahor»
Gienko B.	- «Ruboi»
	- «Ты меня оставил»

MESSO – SOPRANO

Ariyalar

- Bax I.S. - 106-kantadan ariya
Glinka M. - «Жизнь царя» operasınan «Ваня» qosıǵı
Rimskiy - Korsakov N. - «Снегурочка» operasınan Leldin 3-qosıǵı
Dargomijskiy A. - «Каменный гость» operasınan Lauranıń 2

qosiqi

Djalilov T., Brovtsin B. – «Tohir va Zuhra» operasidan Mohim qosiqi

Romanslar

Motsart - «Песня старухи»
Kyui S. - «Царскосельская статуя»
Dargomijskiy A. - «Я всё ещё его», «Безумная», «Люблю»
Burxonov M. - «Bahor qosiqi»
Akbarov I. - «Alla»

TENOR

Ariyalar

Verdi Dj. - «Bal – maskarad» operasidan Rikardo romansi
Motsart V. - «Basten i Bastena» operasidan Basten ariyasi
Chaykovskiy P. - «Yevgeniy Onegin» operasidan Trike kupletlari
Ashrafy M. - «Dilorom» operasidan Ulug Xuja qo'shig'i
Zokirov D, Zeydman B. - «Zaynab va Omon» operasidan Omon ariyasi

Romanslar

Raxmaninov S. - «Сон»
Ramazonov Sh. - «Yor kelur»
Raximov X. - «Sevaman seni»

BARITON

Ariyalar

Gaydn I. - «Времена года» oratoriyasidan Simon ariyasi
Motsart V. - «Свадьба фигаро» operasidan Figaro ariyasi
Rubinshteyn A. - «Demon» operasidan Demon romansi
Kaldara A. - Arietta «Sebben crudele»
Yudakov S. - «Maysaraning ishi» operasidan Xoji-Darg'a ariyasi
Ashrafy M. - «Bo'ron» operasidan Bo'ron ariyasi

Romanslar

Shuman R. - «На чужбине».
Dargomijskiy A. - «Я вас любил».
Jalil S. - «Pari ruyim».
Mansurov A. - «Armonlar qoldi».

BAS

Ariyalar

Verdi Dj. - «Simon Bokkanegra» operasidan Fiesko romansi
Motsart V. - «Don Juan» operasidan Leporello solosi
Motsart V. - «Волшебная влейта» operasidan Zarastro ariyasi
Yudakov S. - «Maysaraning ishi» operasidan Qozi ariyasi

Romanslar

Glinka M. - «Забуду ль я»

Shubert F. - «Морская тишь».

Boboev S. - «Ko'zlarimga nega ko'rinding».

Nasimov M. - «Yuragimni sezarsan».

Dóretiwshilik imtihan abituriént tárepinen orınlanatuǵın ámeliy jumıs tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı:

1. Atqarıw baǵdarlaması

№	Atqarıw talapları	Tolıq juwap ushın ball
1.	Dóretpe tekstiniń tuwrılıǵı	10,0
2.	Dóretpe mazmunın ashıp beriliwi	10,0
3.	Dawıstı basqarıw uqıbı	10,0
4.	Artikulyaciya talaplarınıń orınlanıwı	10,0
5.	Dinamikaga itibar beriwı	10,0
6.	Muzikalıq bayanlaw qurallarınıń tuwrı qollanıwı	10,0
7.	Intonaciya tazalıǵı	10,0
8.	Pattiń anıqlıǵı	10,0
9.	Sap atqarıw usılı	10,0
10.	Saxna mádeniyatı	3,0

Atqarıw baǵdarlaması boyınsha toplaw múmkin bolǵan maksimal ball – **93,0 ball**

2-pan

MUZÍKA TARIYXÍ HÁM TEORİYASÍ

“Muzıka tariyxı hám teoriyası” páninen sınaqlar 3 basqışta ótkeriledi:

1- basqışta abituriént “Muzıka ádebiyatı” páni boyınsha awızsha sorawlarǵa juwap beriwı kerek.

2- basqışta abituriént “Muzıka teoriyası” páni boyınsha ámeliy tapsırmalardı orınlawı kerek

3- basqışta abituriént “Solfedjio” páni boyınsha ámeliy tapsırmalardı orınlawı kerek

1- basqış **“Muzıka ádebiyatı”** páninen sınaqlar baǵdarlamasınıń tiykarǵı maqseti - abituriéntlerdiń “Muzıka ádebiyatı” páninen teoriyalıq bilim sheńberi, ámeliy kónlikpeleriniń qalıpleskenligi qaysı dárejede ekenligin anıqlawdan ibarat. Bizge belgili, muzikalıq dóretpelerdiń atqarılıwında olardıń dóretiliw dáwiri, baǵdarı, janrı hám forması principleri tuwralı bilim kónlikpelerine iye bolıwı talap etiledi. Soǵan kóre abituriéntler aldına tómendegi wazıypalar qoyladı:

- muzikalıq dóretpelerdiń dóretiliw dáwiri, baǵdarı, janrı hám forma principlerin biliw;
- klassikalıq muzıkanın jetik úlgileri haqqında baslanǵısh bilimge iye bolıw.

Abiturient bilimiga qoyilatuvin talablar

Abiturient "Muzika adabiyati" pâninen oqiv bagdarlamasi shênberinde toliq bilimge iye ekenligin awizeki yamasa jazba türde körsetip beriw, öz juwabın muzikalıq ülgilerdi fortepiano sazında shertip körsetiw yamasa atqarıp beriw arqalı tastıyıqlawı talap etiledi. Sınaq procesinde abiturienttiñ-erudiciya, mâdeniy hâdiyselerdi añlaw, muzika kórkem óneriniñ tariyxıy proceslerdegi áhmiyetin túsiniw sıyaqlı qásiyetleri amq kórinetuvin bolıwı kerek.

"Muzika adabiyati" pâninen awızsha tapsırmalar:

a) atqarıw bagdarlamasına tiyisli sorawlar: (shıǵarmanıñ formalıq tárepinen analizi, avtorı, jaratılǵan dáwiri hám atqarıw bagdarı, atqarıwdıñ kórkem qásiyetleri h. b.);

b) orta arnawlı bilimlendiriwdiñ ulıwma kursi dárejesinde muzika adabiyatınan bilimlerdi;

v) janr hám forma kózqarasınan kishi kólemdegi - sonatina, romans, nama h.t.b. dóretpelerdi analiz etiw qábileti sıyaqlılardı öz ishine aladı;

Sonıñ menen birge, «Muzika adabiyati»nda abiturienttiñ muzika kórkem óneri hám basqa kórkem óner túrlerinen, ózbek hám shet el muzikasında belgili hám ataqlı dóretpeler, zamanagóy dástúrlar haqqındaǵı bilim dárejesi qanday ekenligi bilip alınadı.

1-basqısh boyınsha bahalaw

N	Sorawlar mazmunı	Toliq juwap ushin ball
1	Shıǵarmaǵa tiyisli sorawlar	3.0
2	Shet el muzika adabiyatı boyınsha sorawlar	6.0
3	Ozbek muzika adabiyatı boyınsha sorawlar	6.0
4	Shıǵarmanıñ janr hám forma kózqarasınan analizi	6.0

1-basqısh "Muzika adabiyati" boyınsha bahalaw ushin qoyilatuvin maksimal ball – 21, 0 ball

2- basqısh «**Muzika teoriiyası**» pâninen sinaw bagdarlamasınıñ tiykarǵı maqseti - abiturientlerdiñ "Muzika teoriiyası" pâninen teoriyalıq bilim shênberin, ámeliy kónlikpeleriniñ qaysı dárejede qalıpleskenligin anıqlaw, muzikalıq - teoriyalıq nızamlıqlardı bilip alıw. Muzika teoriiyası muzika atqarıwshılardıñ arnawlı teoriyalıq bilim dárejesin belgileydi. Professional atqarıw kónlikpeleri, tábiyiy talant, kórkem talǵamdı rawajlandırıw menen bir qatarda muzikalıq - teoriyalıq ózgesheliklerdi túsiniw, teoriyalıq analiz waqtında añlaw qábiletlerin kórsetip beriwge xizmet etedi. Sonıñ menen birge, muzika avtorınıñ shıǵarmasında súwretlengen kórkem ideyanıñ muzikalıq-teoriyalıq táreplerin ózlestiriwge járdem beredi.

Abiturientler aldına tómenдеgi wazıypalar qoyıladı :

- Muzikalıq -teoriyalıq nızamlıqlardı biliw;
- teoriyalıq bilimlerdi ámeliyatta qollaw;
- teoriyalıq túsiniqler tiykarında garmoniyalıq strukturalar hám intervallar

dúziw;

- muayyan misallar tiykarında muzikalıq tapsırmalardı teoriyalıq tárepten anıqlaw ;

- muzikalıq-teoriyalıq tildin barlıq strukturalıq bólimlerin biliw hám ámeliyatta qollaw ;

muzika shıǵarmasınıń kórkem ideyası hám mazmunınan kelip shıqqan halda muzikalıq - teoriyalıq túsinipler arqalı bayanlaw.

Abiturient bilimine qoyılatuǵın talaplar

Abiturient “**Muzika teoriiyası**” páninen oqıw baǵdarlaması sheńberinde tolıq bilimge iye bolǵan halda awızeki shınıǵıwları qátesiz atqarganda, garmoniyalıq nızamlıqlardı sheshimin fortepianoda erkin kórsetip bergende, analiz procesinde garmoniyalıq teoriyalıq hám ámeliy kónlikpelerin kórsetkende, sonıń menen birge, pán boyınsha bilimleri joqarı kórkem dárejede bolǵanında qoyıladı. Studenttiń garmoniyalıq esitiw qábileti, garmoniyalıq dúzilmelerdi fortepianoda atqarıw sheberligi anıq kórinıwi kerek.

Muzika teoriiyası páninen abiturient tárepinen atqarılatıǵın ámeliy jumıs tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı:

AWÍZEKI TAPSÍRMALAR

1. Berilgen dawıstan 3 túrdegi major hám minor, xalıq muzıkasındaǵı ladlardı dúziw, diatonik hám xromatik intervallardı dúziw, olardıń tonallıǵın anıqlaw hám sheshiw.
2. Berilgen akkordlardı anıqlaw hám olardıń kerekli tonallıqta sheshiw, berilgen tonallıqta akkordlardıń izbe-izligin dúziw.

2-basqısh boyınsha bahalaw

№	Sorawlar mazmuni	Tolıq juwap ushın ball
1.	Berilgen dawıstan 3 túrdegi major hám minor, xalıq muzıkasındaǵı ladlardı dúziw, diatonik hám xromatik intervallardı dúziw, olardıń tonallıǵın anıqlaw hám sheshiw.	11,0
2.	Berilgen akkordlardı anıqlaw hám olardıń kerekli tonallıqta sheshiw, berilgen tonallıqta akkordlardıń izbe-izligin dúziw.	10,0
Jámi		21,0

2-basqısh “Muzika teoriiyası” páni ushın qoyılatuǵın maksimal ball – 21,0 ball.

3-basqısh “Solfedjio” páninen sınaq baǵdarlamasınıń tiykarǵı maqseti - barlıq qánigelikler ushın muzikalıq esitiwdi rawajlandırıw hám kásiplik tayarlanıwda eń zárúrli predmetlerden esaplanadı. Muzikalıq esitiw dárejesiniń joqarılıǵı, atqarıw tájiriybesi hám muzikalıq yadtıń kúshliligi qosıqsı hám dirijyorlardı tárbiyalawda

ülken ahamiyetke iye esaplanadı.

Pändi özlestiriwden kelip shıǵatúǵın wazıypalar - abituriyentlar túrli jónelislerde bilimlerge iye ekenligin kórsetiwden ibarat esaplanadı. Solfedjio pání boyınsha studentler úyrenilip atırǵan materialdıń qaysı milletke tiyisli bolıwına qaramastan muzikalıq esitiw, yadı hár tárepleme rawajlandırıw, atqarıw hám tırlaw procesinde dawıs tazalıǵın baqlaw sıyaqlı oyda sawlelendiriw, túsiniq hám bilimlerde iyelewi kerek.

Abiturient bilimine qoyılatúǵın talaplar

Abiturient "Solfedjio" páninen oqıw baǵdarlaması sheńberinde tolıq bilimge iye bolǵan jaǵdayda, notaǵa qaray jırlawdı atqarganda, muzikalıq-teoriyalıq hám ámeliy kónlikpelerin kórsetkende, sonıń menen birge, pán boyınsha bilimleri joqarı dárejede bolǵanında qoyıladı. Studenttiń solfedjio páninnen qábiletin anıq kóriniwi kerek.

Solfedjio páninen abiturient tárepinen orınlanatuǵın ámeliy jumıs tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı:

AWÍZEKİ:

1. Biytanıń bir dawıslı mısallardı dirijyorlıq etip atqarıw
2. Intervallar hám akkordlardı esitip anıqlaw.
3. 3-basqısh boyınsha bahalaw

№	Sorawlar mazmunı	Tolıq juwap ushın ball
1.	Biytanıń bir dawıslı mısallardı dirijyorlıq etip atqarıw:	
a)	Tonallıqtı durıs anıqlaw	2 ballǵa shekem;
b)	Taza atqarıw	7 ballǵa shekem;
c)	Ritmikalıq izbe-izlikke anıq ámel etiw	6 ballǵa shekem.
2.	Intervallar va akkordlardı esitip anıqlaw.	6 ballǵa shekem.
Jámi		21,0

3-basqısh "Solfedjio" pání ushın qoyılatuǵın maksimal ball – 21,0 ball.

"Muzika tariyxı hám teoriiyası" pání ushın qoyılatuǵın maksimal ball – 63,0 ball

Tiyisli tálim jónelisinde kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlarǵa jámi qoyılatuǵın maksimal ball – 156,0 ball.

Dóretiwshilik imtixandı ótkeriw tártibi

60211401: Vokal kórkem óneri: akademiyalıq qosıqshılıq tálim baǵdarına hújjet tapsırǵan abiturient keste tiykarında aldınnan belgilengen múddetlerde Nókis qalasındaǵı Ózbekstan mámleket konservatoriyası Nókis filialı binasında dóretiwshilik imtixan tapsıradı. Imtixanlar jeke tártipte Qabıllaw komissiyası

tárepinen belgilengen auditoriyalarda ótkeriledi.

Dóretiwshilik jumıstı qabıl etetuǵın komissiya abiturientten atqarıw baǵdarlaması boyınsha imtixandı qabıl etip aladı.

Appelyaciya tártibi

Abiturientlar tárepinen kásiplik (dóretiwshilik) imtixan nátiyjeleri boyınsha konservatoriya Qabıllaw komissiyasınıń apellyaciýalar menen islew komissiyasına nátiyjeler daǵaza etilgen kúnnen (waqıttan) baslap 24-saat dawamında múrajat etiwı múmkin. Múrajat mazmunında tek abiturient ózi toplaǵan balı haqqında bolsa qabıl etiledi, biraq basqa abiturientlar haqqında jazılǵan shaǵım arızaları qabıl etilmeydi.